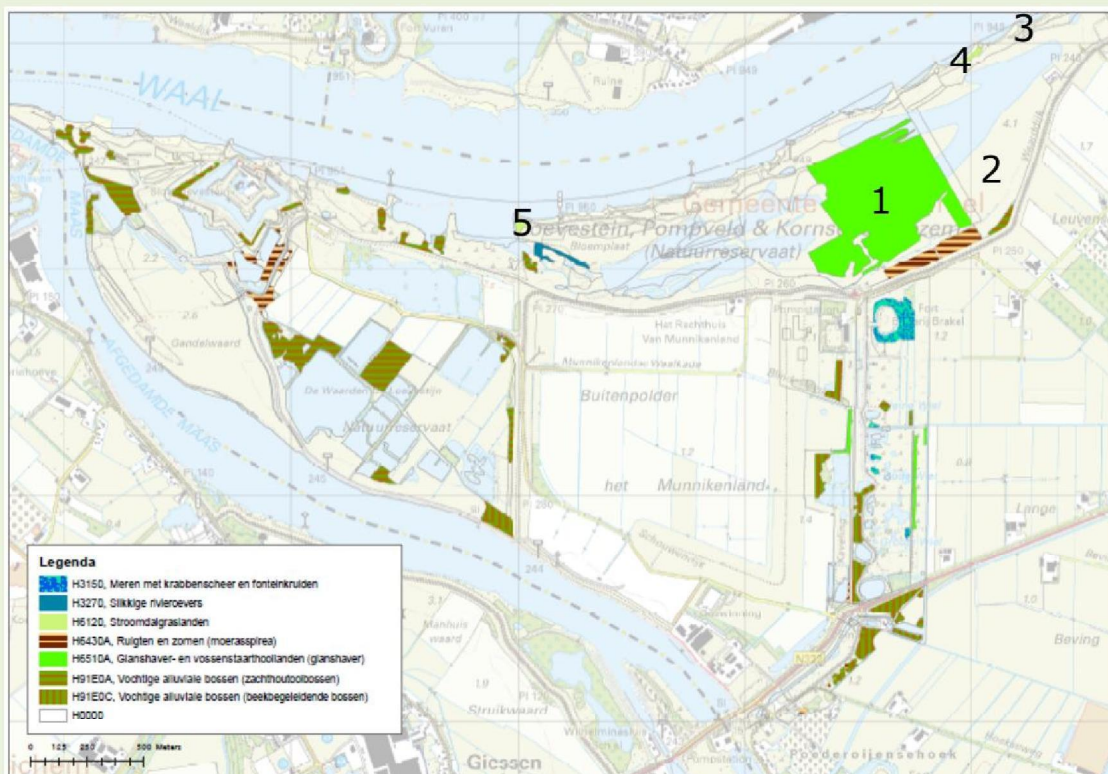

NATURA 2000-GBIED: 071 LOEVESTEIN, POMPVELD EN KORNSCHE BOEZEM
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 13 MEI 2020

13 mei 2020

Het jaarlijkse veldbezoek is uitgevoerd om de vinger aan de pols te houden m.b.t. zichtbare ontwikkelingen in de stikstofgevoelige habitattypen. Centraal staat daarbij de vraag of er ontwikkelingen zijn die afwijken van datgene waar in de in het Natura 2000 beheerplan Loevestein opgenomen gebiedsanalyse vanuit is gegaan. Als voorbereiding op het veldbezoek is het beheerplan bestudeerd en is de beheerder bevraagd m.b.t. eerder waargenomen signalen uit het veld. Het beheerplan voor dit gebied geeft aan dat de in het kader van stikstof relevante verzuringsgevoelige habitattypen (H6510A Glanshaverhooiland, H6120 Stroomdalgrasland alleen voorkomen in deelgebied Loevestein. Het veldbezoek is daarom beperkt tot dit deelgebied.

Op onderstaande habitattypenkaart zijn de bezochte locaties genummerd. De habitattypen H6510A Glanshaverhoiland en H6120 Stroomdalgrasland zijn bezocht.

Glanshaverhooilanden (H6510A)

Het habitattype Glanshaverhooiland (H6510A) komt voor in het oosten van het Natura 2000-gebied (**locatie 1**). De begrenzing is anders dan op de habitattypenkaart in dit verslag is weergegeven. De habitattypenkaart uit dit verslag komt overeen met de kaart zoals die is opgenomen in het beheerplan Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem. Een deel van het Glanshaverhooiland is verloren gegaan door de uitvoering van het Ruimte voor de Rivier project Munnikenland. Dit gedeelte is gecompenseerd door realisatie van Glanshaverhooiland richting het oosten (**locatie 2**).

Actie: Staatsbosbeheer zorgt voor een kaartje met de begrenzing van de locatie waar de compensatie is uitgevoerd.

De habitattypenkaart zal worden geactualiseerd na de uitvoering van de vegetatiekartering in 2020. De maatregelen in het beheerplan gaan uit van de situatie na uitvoering van het Ruimte voor de Rivier project.

Beide locaties zijn bezocht (locatie 1 en 2). In 2020 is de vroege maaibeurt niet uitgevoerd, omdat er door de droogte nog te weinig vegetatieproductie is.

Dit jaar (2020) wordt een vegetatiekartering uitgevoerd.

Locatie 1

De ontwikkeling van de vegetatie is goed. Er komt veel karwijvarkenskervel in voor. De vegetatie is kruidenrijk, met onder meer groot streepzaad, margriet, knooppkruid, gewone berenklaauw. De droge jaren hebben gezorgd voor minder grasdominantie. Op deze locatie wordt maatregel M2 hooilandbeheer uitgevoerd. Deze maatregel houdt in dat extra gemaaid (en afgevoerd) kan worden waarmee de kruidenrijkdom van de vegetatie wordt bevorderd. Afhankelijk van de vegetatie bepaalt de beheerder per jaar of een extra maaibeurt gewenst is. Vanwege het droge voorjaar is de gewasproductie dit jaar beperkt. Het perceel is daarom nog niet gemaaid. Doordat de eerste maaibeurt dit jaar nog niet is uitgevoerd schuift de tweede waarschijnlijk ook op. Ook nabeweiding kan overwogen worden. Dit vergt meer overleg en organisatie voor de beheerder.

Locatie 1

Locatie 2

Dit betreft de compensatielocatie waar glanshaverhooiland wordt ontwikkeld. Het te ontwikkelen Glanshaverhooiland (**locatie 2**) lijkt nog niet aan de eisen voor het habitattype te voldoen. De beoogde soorten zijn wel aanwezig (karwijvarkenskervel, groot streepzaad, margriet, knooppkruid, gewone berenklaauw, knolboterbloem, kropjaar, rode klaver, glanshaver), alleen in andere verhoudingen. Knooppkruid en gewoon duizendblad zijn op de meeste plekken dominant. Er zijn weinig grassen aanwezig en de vegetatie is vrij open. Het heeft een grofmazige structuur, de vegetatie is nog niet in evenwicht en is wisselend van samenstelling.

Actie: Tijdens veldbezoek 2021 de resultaten van de vegetatiekartering bespreken: welk type is hier toegekend?

Verdere verschraling door middel van maaien en afvoeren (**M2 hooilandbeheer**) is wenselijk. Hierbij is een late tweede maaibeurt gewenst, of kan nabeweiding worden overwogen.

Locatie 2

Stroomdalgraslanden (H6120)

Op de oeverwal langs de Waal is op twee locaties Stroomdalgrasland (H6120) op de habitattypenkaart aangegeven. In 2020 zijn beide locaties bezocht (locatie 4 en 5). Meerdere locaties op en nabij de oeverwal hebben de potentie Stroomdalgrasland, onder meer locatie 3.

Locatie 3

Op deze locatie is geen stroomdalgrasland aanwezig. De locatie is eigendom van Rijkswaterstaat. Het zou goed zijn de ruige plekken hier extra te maaien. Het ten behoeve van uitbreiding van het stroomdalgrasland noodzakelijk beheer wordt niet uitgevoerd. Actie: De provincie is in overleg met Rijkswaterstaat over de uitvoering van het gewenste beheer. Het is voor de ontwikkeling van het stroomdalgrasland van belang dat hierin op korte termijn duidelijkheid komt om op tijd de aanvullende beheermaatregelen (M3: aanvullend maaibeheer) te kunnen uitvoeren.

Locatie 4

De stroomdalgraslandvegetatie is hier goed ontwikkeld met soorten als zacht vetkruid, brede ereprijs, sikkelklaver, geel walstro, gewone veldsla en zandmuur. Het lijkt alsof het vegetatietype stroomdalgrasland over een grotere oppervlakte voorkomt dan alleen in het aangewezen vlak op de kaart. Dit zal blijken uit de vegetatiekartering van dit jaar.

Locatie 4

Locatie 5

De vegetatie is hier droger en opener dan op de rest van de oeverwal. Geel walstro en gewone veldsla komen voor. Volgens de habitattypenkaart is op deze locatie stroomdalgrasland aanwezig. Uit de vegetatiekartering die in 2020 wordt uitgevoerd zal de ontwikkeling van het habitatype naar voren komen.

Locatie 5

Conclusies 2020

De habitattypen in het Natura 2000-gebied laten een beeld zien dat overeenkomt met de gebiedsanalyse uit het Natura 2000 beheerplan. De habitattypenkaart dient voor het Glanshaverhooiland (H6510A) geactualiseerd te worden. De actualisatie zal worden uitgevoerd na de uitvoering van de vegetatiekartering in 2020.

Actiepunten zijn:

- Staatsbosbeheer zorgt voor een kaart met de begrenzing van de locatie waar de compensatie is uitgevoerd. De betreffende kaart is in dit verslag opgenomen:

Ligging compensatielocatie Glanshaverhooiland

- Volgend jaar de resultaten van de vegetatiekartering bespreken.

Actiepunten uit verslagen 2017, 2018 en 2019

- 2017: Op termijn dient er door de provincie te worden nagegaan of het areaal Glanshaverhooiland zich voldoende ontwikkelt.
2018, 2019 en 2020: De provincie zal na uitvoering van een vegetatiekartering (2020) een nieuwe habitattypenkaart opstellen. Het compensatiedeel gaat al wel mee in de vegetatiekartering en in de PAS soorten monitoring.
- 2018: Na uitvoering van maatregel M3 is monitoring van belang om de effecten van het beheer vast te leggen (maatregel M4: monitoring vegetatieontwikkeling).
2019 en 2020: Blijft staan, maatregel is op oeverwal nog niet uitgevoerd.
- 2018: Het is wenselijk om te starten met aanvullende beheermaatregelen voor het behoud en de ontwikkeling van het stroomdalgrasland. Uitgegaan wordt van aanvullend maaien (M3) en eventueel drukbegrazing. Knelpunt is nu de gerezen onduidelijkheid over wie (Staatsbosbeheer of Rijkswaterstaat) verantwoordelijk is voor het beheer van de oeverwal. Als dit niet op korte termijn duidelijk wordt, kunnen aanvullende beheermaatregelen (M3) niet op tijd worden uitgevoerd. De provincie is dit nog aan het uitzoeken.
2019 en 2020: De provincie overlegt met Rijkswaterstaat over de uitvoering van het gewenste beheer.
- 2019: In het bezochte gebied is een Ruimte voor de rivier project uitgevoerd. De Wet Natuurbescherming vergunning voor dit project staat op naam van het Waterschap Rivierenland en wordt overgedragen naar Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat gaat na hoe het staat met de overdracht van de Wet Natuurbescherming vergunning van het waterschap naar Rijkswaterstaat, wat hierin is opgenomen over de compensatieverplichting en wat de gevolgen zijn voor het beheer.
2020: De Wet natuurbeschermingsvergunning is overgedragen aan Staatsbosbeheer. Het is niet te achterhalen welke monitoringsafspraken bij deze vergunning behoren. Betreffend perceel is inmiddels onder de reguliere SNL-monitoring en N2000 procesmonitoring gebracht.

Dit verslag is vastgesteld door:

.....
Handtekening

(datum)

.....
Handtekening

(datum)